

Република Србија
РАТЕЛ
Републичка агенција за
електронске комуникације

Број: 1-01-3491-847/11
Датум: 28.12.2011.
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
**МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ, ИНФОРМИСАЊА И
ИНФОРМАЦИОНОГ ДРУШТВА**
-Управа за дигиталну агенду-

11000 БЕОГРАД
Париска бр.7

ПРЕДМЕТ: Јавна расправа - Предлог Правилника о изменама и допунама Правилника о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступу мултиплексу у терестричкој дигиталној радиодифузији и Предлог Одлуке о изменама Стратегије за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији

I

У поступку јавних консултација, Републичка агенција за електронске комуникације доставља у остављеном року своје примедбе, предлоге и сугестије на **Предлог Правилника о изменама и допунама Правилника о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступу мултиплексу у терестричкој дигиталној радиодифузији**, како следи, и то:

Начелна примедба:

Предлажемо да Министарство поново размотри достављени Нацрт Агенције – Правилник о преласку са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма и приступу мултиплексу у терестричкој дигиталној радио-дифузији, ради јаснијег дефинисања појединих института из предлога овог Правилника, који је достављен Министарству 22.11.2010. године.

Усагласити термине и доследно их спровести кроз цео Правилник (терестрички, Републичка радиодифузна агенција, Републичка агенција за електронске комуникације)

Преамбула:

Истиче се да Републичка агенција за електронске комуникације (у даљем тексту, Агенција) није учествовала у изради предлога овог Правилника, који је предмет јавне расправе. Поред тога из другог става Преамбуле није јасно ко у поступку припреме предлога Правилника сарађује са Републичком радиодифузном агенцијом (у даљем тексту, РРА). Према одредби члана 104. Закона о електронским комуникацијама (у даљем тексту, Закон) прописана је обавеза Агенције да овај предлог Правилник припрема у сарадњи са РРА.

На члан 1.

Тачка 9а)

Предлажемо следећу дефиницију:

HDTV је телевизија високе резолуције видео и аудио сигнала са размером слике 16:9.

Тачка 10а)

Коришћена дефиниција није на довољно јасан начин направила разлику између програма и радио-фреквенцијског канала, као информација која служи крајњем кориснику.

На члан 2.

Није јасна правна природа Плана преласка са аналогног на дигитално емитовање, ко је предлагач, ко га доноси и шта је садржина. План преласка – ближе дефинисати садржину овог акта и ко га доноси и на чији предлог и на страни 6. појаснити природу консултација које се спровode од стране Министарства са другим субјектима (да ли пре писања текста, после иницијалног материјала...)

Коначан рок за прелазак са аналогног на дигитално емитовање је тачно одређен, 17.06.2015. године у 00.01 h UTC, сагласно Финалним актима Регионале конференције о планирању дигиталне терестричке радио-дифузне службе (RRC-06), која су ратификована од стране Републике Србије. Свака друга промена овог рока захтева његово прецизирање.

На члан 3.

Начелна примедба се односи на нејасан методолошки приступ по коме је извршен овај избор канала, % покривености становништва, координација са суседним и другим администрацијама, оптерећеност коришћењем од стране садашњих корисника (имаоцима дозвола за радио-станице у аналогној телевизији), број gap-filler-a у односу на предложене канале.

Сагласно изнетом, Агенција предлаже да се још једном размотри избор канала по зонама расподеле, да се избор изврши за свих седам нивоа покривања, а узимајући у обзир горе изнете критеријуме.

На члан 4.

Брише се предлог да се дода нови став 3., узимајући у обзир циљеве и начела регулисања односа у области електронских комуникација из члана 3. Закона.

Размотрити питање протока у односу на број програма које треба сместити у један мултиплекс, а узимајући у обзир број мултиплекса, јер није јасно на основу чега су унети подаци о протоку.

На члан 5а.

У предлогу Правилника у члану 5а стоји да ће приликом издавања појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција ЈП „Емисиона техника и везе“, Агенција размотрити одређивање тржишта терестричког емитовања дигиталне телевизије за тржиште подложно претходној регулацији у складу са Законом.

Коментар Агенције – Анализа и одређивање тржишта подложног претходној регулацији је независан процес који се спроводи у складу са Законом и који није везан за поступак издавања појединачних дозвола.

Даље, у члану 5а се наводи да ако тржиште терестричког емитовања буде одређено за тржиште подложно претходној регулацији и анализа тог тржишта утврди да на њему није могуће обезбедити развој делотворне конкуренције, Агенција доноси решење о одређивању оператора са значајном тржишном снагом на том тржишту и прописује одређене регулаторне мере, које се односе нарочито на пружање приступа мултиплексу имаоцу важеће дозволе, контролу цена и примену трошковног принципа.

Коментар Агенције – Агенција је спровела поступак анализе тржишта дистрибуције медијских садржаја и закључила да је услуга дистрибуције медијских садржаја електронска комуникациона услуга коју, независно од технологије, пружа оператор претплатницима преко електронских комуникационих мрежа. То значи да је ова услуга посматрана као јединствена, без обзира на врсту мреже преко које се пружа, у складу са дефиницијом из Закона, и у складу са Оквирним упутством (2002/21/ЕС)¹. Даље, Агенција је разматрала и радиодифузију (АТТ – *Analogue Terrestrial Television* и ДТТ- *Digital Terrestrial Television*) као потенцијални супститут услузи дистрибуције медијских садржаја и закључила да је до преласка на дигитално емитовање АТТ услуга неадекватан супститут услугама дистрибуције медијских садржаја преко КДС, DTH или IPTV, пре свега због лошијег квалитета сигнала, мањег броја програма и недостатка додатних садржаја.

Након преласка на дигитално емитовање Агенција ће размотрити укључивање ДТТ у релевантно тржиште дистрибуције медијских садржаја. То подразумева прикупљање података од свих учесника на том тржишту ради доношења закључка да ли постоји један или више оператора са значајном тржишном снагом. Уколико Агенција утврди да постоји оператор са значајном тржишном снагом, донеће решење о одређивању оператора са значајном тржишном снагом којим ће прописати регулаторне обавезе које могу али не морају искључиво да се односе на обавезе наведене у предлогу Правилника (пружање приступа мултиплексу, контрола цена и примена трошковног рачуноводства).

Предлаже се да став 4. гласи – технички и комерцијални услови приступа се регулишу уговором који закључује ЈП „Емисиона техника и везе“ са сваким имаоцем дозволе за терестричко емитовање телевизијског програма.

¹ Framework Directive, 2002/21/EC

Начела примедба:

Јасно дефинисати субјекта који издаје „решење о приступу мултиплексу“. Такође, потребно је ближе дефинисати садржај решења (подаци о имаоцу, период на који се издаје, технички подаци и др.).

На члан 56.

Предлаже се брисање става 2. из разлога што Иницијална мрежа за тестирање не може бити део коначне мреже због тога што телевизијски канали нису део Плана GE06D и нису међународно координирани, те их стога није могуће користити као фреквенцијске доделе. Може се оставити могућност коришћења самих предајника и/или антенских система уколико њихове техничке карактеристике буду у складу са потребама остваривања захтеваних зона покривања.

Сматра се да се подзаконским актом, односно овим Правилником, не могу утврдити неплаћања накнада за коришћење радио-фреквенција и издавање појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција, узимајући у обзир обавезе утврђене чланом 31. и 33. Закона.

У ставу 4. предлаже се брисање речи „у иницијалниј мрежи“, јер се понавља два пута, затим речи „републичком“ у другом и четвртном реду.

II

У поступку јавних консултација, Републичка агенција за електронске комуникације доставља у остављеном року своје примедбе, предлоге и сугестије на **Одлуку о изменама Стратегије за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији**, како следи, и то:

Начелна примедба:

Усагласити термине и доследно их спровести кроз целу Одлуку (Републичка агенција за електронске комуникације, терестрички, Републичка радиодифузна агенција)

Тачка 2. подтачка 1.

У предлогу Одлуке у тачки 2. став 1) стоји да ће тарифни систем ЈП „Емисиона техника и везе“ заснован на трошковном принципу утврдити Регулаторна агенција за електронске комуникације.

Коментар Агенције – Контрола цена и примена трошковног рачуноводства представља једну од обавеза оператора са значајном тржишном снагом која је дефинисана чл. 68 Закона. Ова обавеза се одређује на основу претходне анализе релевантног тржишта уколико се утврди да на тржишту не постоји делотворна конкуренција која омогућава оператору са значајном тржишном снагом да одржава неоправдано високе или ниске цене. Такође, Агенција утврђује начин примене трошковног рачуноводства у циљу контроле цена на начин дефинисан Правилником о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација (Сл. Гласник РС, бр. 52/11), док оператор са значајном тржишном ценом сноси терет

доказивања да цене његових услуга произилазе из трошкова, укључујући и разумну стопу повраћаја улагања.

Из овога произилази да поменути став предлога Одлуке треба да буде прецизиран, преформулисан и усаглашен са текстом у наставку предлога Одлуке као и предлогом Правилника. Наиме, тарифни систем ЈП „Емисиона техника и везе“ треба да буде заснован на трошковном принципу и верификован од стране Агенције само ако Агенција након спроведене анализе:

1. утврди да је тржиште терестричког емитовања дигиталне телевизије релевантно тржиште подложно претходној регулацији у оквиру тржишта дистрибуције медијских садржаја,
2. одреди ЈП „Емисиона техника и везе“ за оператора са значајном тржишном снагом на том тржишту, и
3. пропише регулаторне обавезе контроле цена и примене трошковног рачуноводства, као и рачуноводственог раздвајања.“

У тачки 3. на страни 7 предлога Одлуке стоји да ће РАТЕЛ спровести анализу тржишта терестријалног емитовања дигиталне телевизије и ако утврди да је то тржиште подложно претходној регулацији донеће решење о одређивању оператора са значајном тржишном снагом и прописати одговарајуће регулаторне обавезе, које се нарочито односе на приступ мултиплексу јавни радиодифузним сервисима и имаоцима важеће дозволе за терестријално емитовање, као и контролу цена и примену трошковног рачуноводства.

Коментар Агенције – На основу већ изнетог коментара на предлог Правилника Агенција сматра да је потребно из предлога Одлуке избрисати реченицу да ће Агенција спровести анализу тржишта терестричког емитовања дигиталне телевизије, јер је ЈП Емисиона техника и везе законом дефинисано као оператор који има монопол.

На страни 5. – План преласка – ближе дефинисати садржину овог акта и ко га доноси и на чији предлог и на страни 6. појаснити природу консултација које се спроводе од стране Министарства са другим субјектима (да ли пре писања текста, после иницијалног материјала...)

На страни 5. став 5. – уместо речи „неколико мрежа“ треба да стоји „7 мрежа са националном покривеношћу“. У овом ставу, предлаже се брисање последње реченице, која почиње са „Додатни мултиплекси...“

На страни 6. став 2. – иста примедба као на члан 4. предлога Правилника.

На страни 7. став 2 – сматра се да би предмет уговора могли бити само комерцијални, а не и технички услови, који би морали бити дефинисани решењем о приступу.

На страни 7. став 3 није довољно јасан узимајући у обзир да је до сада појединачне дозволе за коришћење фреквенција издавала Агенција свим корисницима, а да ће сада ималац ове дозволе бити ЈП Емисиона техника и везе. Предпоставка је да ће решења о приступу издавати Агенција у сарадњи са РРА, која би ово решење прикључила дозволи за емитовање програма као саставни део.

На страни 7. став 4. Коначан рок за прелазак са аналогног на дигитално емитовање укључујући и T-DAB (11 ch и 12 ch VHF канал у Републици Србији) је тачно одређен, 17.06.2015. године у 00.01 h UTC, сагласно Финалним актима Регионале конференције о планирању дигиталне терестричке радио-дифузне службе (RRC-06), која су ратификована од стране Републике Србије.

На страни 8. ставови 1, 2 и 3. остају исте примедбе као на предлог Правилника о обавези плаћања коришћења и издавања појединачних дозвола, као и укључивања иницијалне мреже у коначну мрежу. Такође, указује се да је пробно емитовање у складу са чланом 94. Закона ограничено на 60 дана.

III

Примедбе Агенције на Акциони план-Процес дигитализације радио-дифузије:

РЕГУЛАТОРНИ ОКВИР

Тачка 1. План преласка – примедбе као у предходно наведеном тексту (у колони АКТИВНОСТ)

Тачка 2. – прописивање услова за увођење других мултиплекса (у колони АКТИВНОСТ).

Недостаје Тачка 5.

ТЕХНИЧКА ПИТАЊА

Тачка 6. Брисати Агенцију као извршиоца пројекта дистрибуционе мреже (у колони ИЗВРШИЛАЦ), узимајући у обзир да Агенција није овлашћена за израду пројекта, сагласно Закону.

Тачка 9. Предлаже се брисање Агенције (у колони ИЗВРШИЛАЦ) у поступку реализације дистрибуционе мреже.

Тачка 10. Сугерише се да предлагачи буду МКИД и ЕТВ (у колони ПРЕДЛАГАЧ).

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Др Милош Јанковић